

A Magyar Nemzeti Bank 7/2023. (IX.6.) számú ajánlása

a központi szerződő fél helyreállítási tervében foglalt forgatókönyvekről

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a központi szerződő fél helyreállítási tervében foglalt forgatókönyvekkel kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

Az ajánlás kidolgozása során figyelembe-vételre került a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EMIR), a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2012. december 19-i 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: 153/2013/EU rendelet), a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó tőkekövetelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2012. december 19-i 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: 152/2013/EU rendelet), a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló 2020. december 16-i 2021/23/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: CCP RRR).

Az MNB a jelen ajánlás közzétételével biztosítja az Európai Értékpapír-piaci Hatóság által 2023 januárjában közzétett, A központi szerződő fél k helyreállítási tervében foglalt forgatókönyveihez című *Iránymutatások*¹ hazai szabályozási környezetbe történő átültetését.

Az ajánlás címzettje a Magyarország területén székhellyel rendelkező központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet (a továbbiakban: központi szerződő fél).

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettje a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is köteles.

Jelen ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelése vonatkozásában semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az abban foglalt követelmények semmilyen módon nem értelmezhetők személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlásban rögzített felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályi rendelkezések betartásával végezhető.

II. Általános rendelkezések

1. A központi szerződő fél helyreállítási tervébe foglalandó megfelelő számú forgatókönyv meghatározása

1.1. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél a helyreállítási tervében a jelen ajánlás 1. sz. mellékletben szereplő hét forgatókönyvtípus mindegyikére vonatkozóan legalább egy tényleges forgatókönyvet meghatározzon. Elvárt, hogy a központi szerződő fél minden tényleges forgatókönyvet úgy építsen fel, hogy az a legjobban tükrözze jellemzőit és komplexitási szintjét. A tényleges forgatókönyvek kidolgozásakor a központi szerződő fél figyelembe veszi többek között a jelen ajánlás 1. sz. melléklete szerinti *"A központi szerződő fél helyreállítási terve forgatókönyveinek kidolgozására szolgáló mátrix"*-ban szereplő kérdéseket és szempontokat.

1.2. A jelen ajánlás 1.1. pontjában foglaltaktól az MNB előzetes jóváhagyásával a központi szerződő fél eltérhet, egy tényleges forgatókönyvben két forgatókönyvtípust kombinálva. Az előzetes jóváhagyás feltétele, hogy

- a) a forgatókönyvtípusok ily módon történő kombinálása lefedje a mögöttes feltételezések és megfontolások (azaz a jelen ajánlás 1. sz. mellékletében szereplő „a forgatókönyv kidolgozásakor figyelembe veendő

¹ <https://www.esma.europa.eu/document/guidelines-ccp-recovery-plan-scenarios-article-912-ccprrr>

kérdések és szempontok” lista) teljes körét, valamint a központi szerződő felet érintő összes releváns kockázattípust és -forrást;

- b) a központi szerződő fél indokolást nyújtson be az MNB-nek, amelyben kifejti, miért szükséges a forgatókönyveket kombinálnia; és
- c) a központi szerződő fél létrehozson legalább egy kizárólag nemteljesítési eseményre vonatkozó tényleges forgatókönyvet (azaz egy a jelen ajánlás 1. sz. melléklete szerinti 1., 2. vagy 5. típusú forgatókönyvet vagy ezek kombinációját) és egy kizárólag nemteljesítésen kívüli eseményre vonatkozó tényleges forgatókönyvet (azaz egy a jelen ajánlás 1. sz. melléklete szerinti 3., 4. vagy 6. típusú forgatókönyvet vagy ezek kombinációját).

A központi szerződő fél nem kombinálhat kettőnél több típusú forgatókönyvet egy tényleges forgatókönyvben.

1.3. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél – figyelemmel többek között a jelen ajánlás 1. sz. mellékletében szereplő *”forgatókönyv kidolgozásakor figyelembe veendő kérdések és szempontok”* listára - értékelje, hogy szükség van-e további tényleges forgatókönyvek kidolgozására az egyes forgatókönyvtípusokra vonatkozóan. Annak megállapítására, hogy szükség van-e további tényleges forgatókönyvek kidolgozására, a következők figyelembevétele elvart:

- a) az egyes tényezőknek a központi szerződő fél jellemzőire való alkalmazhatósága, amely lényeges különbséget eredményez a következőkben:
  - (i) a helyreállítási intézkedések rendelkezésre állása vagy alkalmazása;
  - (ii) a helyreállítási intézkedések alkalmazási sorrendje;
  - (iii) a veszteségterjedés útja (pl. a központi szerződő féltől a klíringtagokig), amely jelentős mértékben függ a veszteségelosztási szabályoktól, melyek a veszteség eredetétől függően eltérőek lehetnek (pl. az érintett szolgáltatástól függően eltérő többlépcsős veszteségfedezés, a befektetéssel összefüggő veszteség eredetétől vagy nagyságától függő eltérő veszteségelosztás stb.); valamint
  - (iv) az érdekelt felekre gyakorolt hatás.

Ha szervezetek al csoportja, illetve al csoportjai lényeges befolyással bír, illetve bírnak a központi szerződő félre, elvart, hogy a központi szerződő fél egyedi forgatókönyvet alkalmazzon rájuk.

- b) Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél alkalmazza a jelen pontban foglaltakat akkor is, ha kétféle forgatókönyvet kombinál egyetlen tényleges forgatókönyvben.

1.4. Az MNB elvárja, hogy amikor a központi szerződő fél mérlegeli, hogy szükség van-e további tényleges forgatókönyvek kidolgozására, a jelen ajánlás 2. pontjában foglaltakkal összhangban, biztosítsa, hogy a helyreállítási terv forgatókönyvei átfogóan lefedjék az összes releváns kockázattípust és azok forrásait.

1.5. Az MNB elvárja, hogy központi szerződő fél tesztelje az egyes forgatókönyvtípusokhoz kapcsolódó helyreállítási intézkedéseket (többek között a jelen ajánlás 1. sz. mellékletében meghatározott „mennyiségi értékelési eszközök” listájának alkalmazásával) a forgatókönyvek számszerűsített hatásainak vizsgálatával.

1.6. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a központi szerződő fél a helyreállítási tervébe a jelen ajánlásban nem részletezett, a központi szerződő fél sajátosságaihoz és működéséhez igazított további forgatókönyveket is belefoglalhat.

2. A központi szerződő fél helyreállítási tervének forgatókönyvei által lefedendő kockázattípusok és - források

2.1. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél helyreállítási terve forgatókönyvei teljeskörűen lefedjenek valamennyi, jelen ajánlás 2.2. pontjában meghatározott releváns kockázattípust és -forrást. Jelen ajánlás alkalmazásában olyan kockázattípusokról és -forrásokról (és azok legvalószínűbb kombinációjáról) van szó, amelyek súlyosan befolyásolhatják a központi szerződő fél pénzügyi stabilitását vagy működési életképességét, és olyan rendkívüli stresszhelyzeteket idézhetnek elő, amelyek bár valószerűek maradnak, meghaladják a központi szerződő félnek az EMIR-ben előírt kockázatcsökkentő intézkedéseit (azaz a szokásos üzletmenetet szolgáló kockázatkezelési eszközöket, például a kockázati paraméterek változásait, a garanciák növelését, a kereskedési

limiteket, stb.), és veszélyeztethetik a központi szerződő fél kritikus funkcióinak ellátására való képességét.

2.2. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél értékelje, hogy az alábbi listában szereplő kockázattípusok és -források közül melyek relevánsak számára, továbbá ez alapján biztosítsa, hogy a helyreállítási terve forgatókönyvei lefedjék mindazokat, amelyeket a központi szerződő fél releváns kockázattípusként és -forrásként értékel:

- a) jogi kockázat;
- b) hitelkockázat;
- c) likviditási kockázat;
- d) általános üzleti kockázat;
- e) letétkezelési kockázat;
- f) elszámolási kockázat;
- g) befektetési kockázat;
- h) működési kockázat (beleértve a csaláskockázatot és a kiberkockázatot);
- i) rendszerszintű kockázat;
- j) környezeti és éghajlati kockázat;
- k) piaci kockázat:
  - o piaci mozgásokkal kapcsolatos kockázat;
- l) a piaci rendelkezésre állás csökkenésével kapcsolatos kockázat (a forgalomképes mennyiség, a piaci partnerek rendelkezésre állása és kereskedelemre való hajlandósága); bármely összekapcsolt szervezet vagy szolgáltató (külön-külön vagy együttesen), beleértve a következőket:
  - o líringtagok és ügyfelek, közvetlen és közvetett egyaránt;
  - o biztosítékok vagy befektetési eszközök kibocsátói;
  - o a központi szerződő féllel interoperábilis kapcsolatban álló más központi szerződő felek;
  - o központi értéktárok;
  - o fizetési rendszerek;
  - o értékpapír-kiegyenlítési rendszerek;
  - o nostro ügynökök;
  - o letétkezelő bankok;
  - o kiegyenlítő bankok;
  - o koncentrációs bankok;
  - o fizető bankok;
  - o likviditásslátszolgáltatók;
  - o csoporthoz tartozó vállalkozások;
  - o a szokásos üzletmenet vagy a nemteljesítés kezelését igénylő helyzet során kritikus funkciók ellátására kötelezett egyéb szolgáltatók.

3. A központi szerződő fél helyreállítási terv forgatókönyvei nagyságrendjének meghatározására vonatkozó elvek

3.1. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy helyreállítási tervének forgatókönyvei kiterjedjenek azokra a helyzetekre, amelyek súlyosságuk miatt meghaladnák a központi szerződő fél EMIR-ben előírt kockázatcsökkentő intézkedéseit (azaz a szokásos üzletmenet kockázatkezelési eszközeit), és helyreállítási intézkedések hiányában veszélyeztetnék a központi szerződő fél életképességét.

3.2. Az MNB e tekintetben elvárja, hogy a központi szerződő fél helyreállítási terve a következő forgatókönyveket tartalmazza:

- a) nemteljesítési eseményekből eredő olyan mértékű pénzügyi veszteségekre vonatkozó forgatókönyvek,

amelyek a 153/2013/EU rendelet 43. cikk (2) bekezdésének megfelelően kiszámított előfinanszírozott forrásokat meghaladóan emésztenék fel a többlépcsős veszteségfedezés révén az erőforrásokat; vagy a szokásos üzletmenet kockázatkezelési eszközök alkalmazásának elégtelenségével kapcsolatos forgatókönyvek;

- b) olyan forgatókönyvek, amelyek a 153/2013/EU rendelet 44. cikk (1) bekezdésének megfelelően kiszámított összegeket meghaladó likviditási szükségleteket generálnak, és amelyek a szokásos üzletmenet kockázatkezelési eszközök alkalmazásának elégtelenségével kapcsolatosak; vagy likviditási szükségletekre, illetve az erőforrások rendelkezésre állására vonatkozóan eltérő feltételezéseket alkalmaznak, ami magasabb stressz-szintet eredményez; és
- c) a nemteljesítésen kívüli eseményekből eredő olyan pénzügyi veszteségekre vonatkozó forgatókönyvek, amelyek nagyságrendje valószínűsíthetően a nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségek fedezéséhez szükséges, a 152/2013/EU rendeletnek megfelelően kiszámított tőkeösszeg jelentős részét kimeríti.

3.3. Továbbá a működési kockázat tekintetében az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél helyreállítási tervének forgatókönyvei:

- a) ne terjedjenek ki az EMIR 34. cikkében előírt releváns politikák és eljárások (üzletmenet-folytonossági politika, vészhelyzeti helyreállítási terv, üzleti hatásvizsgálat, válságkezelés) által már lefedett működési ellenálló képességre vonatkozó forgatókönyvekre. A helyreállítási terv forgatókönyveknek azonban – amennyiben relevánsnak ítéli a központi szerződő fél – magukban kell foglalniuk azokat a forgatókönyveket, amelyekben meghaladják az EMIR 34. cikkében előírt politikák és eljárások részét képező valamennyi ellenállóképességet célzó intézkedést, ami a központi szerződő fél egy vagy több kritikus funkciójának olyan meghibásodásához vezet, amely meghaladja a 153/2013/EU rendelet 17. cikk (6) bekezdésében meghatározott követelményt;
- b) kiterjedjenek a központi szerződő félnek szolgáltatást nyújtó szervezeteket érintő működési kockázati események által okozott rendszerszintű kockázati hatásokra.

4. A központi szerződő fél helyreállítási terve forgatókönyveinek leírásában feltüntetendő információk

4.1. Az MNB elvárja, hogy annak biztosítása érdekében, hogy a helyreállítási terv forgatókönyveinek a központi szerződő fél által részletezett köre összességében releváns és megfelelő legyen, a központi szerződő fél törekedjen arra, hogy a helyreállítási terv forgatókönyveibe belefoglalja a szükséges információkat azon körülmények, valamint azon releváns kockázattípusok és -források leírásához, amelyek veszélyeztethetik a központi szerződő fél kritikus funkcióinak ellátására való képességét. E tekintetben a központi szerződő fél a forgatókönyvek leírásakor a különböző forgatókönyvek figyelembevételével a következő információkat is feltüntetheti:

- a) a forgatókönyv szempontjából releváns kockázattípusokat és -forrásokat; ez magában foglalja a forgatókönyv másodlagos hatásait is, amelyek mindaddig megvalósulhatnak, amíg a kockázat releváns;
- b) ha többféle típusú szervezet jelent kockázatforrást, az azonosításuk, illetve esetleges kombinációjuk és kölcsönhatásuk módját;
- c) a hatások típusait: pénzügyi veszteség, likviditási hiány, a működési életképesség veszélyeztetése;
- d) a konkrét körülményeket, amelyek megvalósulhatnak és kockázatot jelenthetnek a központi szerződő félre nézve; a forgatókönyv nemcsak a releváns kockázattípusokat és -forrásokat kell azonosítania, hanem azt is meg kell határoznia, hogy a kockázatok miként valósulhatnak meg;
- e) a forgatókönyvnek a központi szerződő fél vagy az érintett érdekelt felek tekintetében a veszteségterjedési útvonalra vonatkozó, elkülönítésből, elkülönített kezelésből vagy a veszteségterjedési útvonalat befolyásoló működési szabályból eredő sajátos jellemzőit;
- f) a központi szerződő fél működési szabályainak vagy a nemzeti jogi keretnek bármely olyan egyéb konkrét rendelkezését, amelyet a forgatókönyvhöz figyelembe kell venni; valamint
- g) minden olyan akadályt vagy körülményt, amely jelentős gyakorlati akadályokat gördíthet a helyreállítási

intézkedések végrehajtása elé.

5. A központi szerződő fél helyreállítási terve forgatókönyveinek naprakészen tartása

5.1 Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél, összhangban jelen ajánlás 1-4. pontjaival, minden alkalommal, amikor a CCP RRR 9. cikk (9) bekezdésével összhangban felülvizsgálja helyreállítási tervét, vizsgálja felül és szükség esetén aktualizálja helyreállítási tervének forgatókönyveit.

III. Záró rendelkezések

6. Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

7. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

8. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.

9. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2023. október 1-jétől várja el az érintett pénzügyi szervezettől.

Dr. Matolcsy György sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

1. sz. melléklet: A központi szerződő fél helyreállítási terve forgatókönyveinek kidolgozására szolgáló mátrix

Forgatókönyvtípusok	A forgatókönyv kidolgozása során figyelembe veendő kérdések és szempontok	A további forgatókönyvek kidolgozásának értékelésére szolgáló tényezők	Mennyiségi értékelési eszközök
<p>1. Pénzügyi veszteséget okozó nemteljesítési esemény, amely a központi szerződő fél többlépcsős veszteségfedezésén keresztül terjed, és amelyből önkéntes, piaci alapú eszközök segítségével lehet visszatérni a pozíciók közötti egyensúlyhoz</p> <p>(Ez a forgatókönyv arra a helyzetre vonatkozik, amikor a központi szerződő félnek a klíringtagok és/vagy a központi szerződő féllel interoperábilis kapcsolatban álló más központi szerződő felek fizetési kötelezettségeinek nemteljesítése miatt többlépcsős veszteségfedezése útján kell viselnie a veszteségeket.)</p>	<p>a) A központi szerződő fél részéről annak szükségessége, hogy vagy a minimális fedezet (cover-2) követelménynél magasabb számú nemteljesítések, a modellezettnél magasabb sokkok vagy a nemteljesítő portfólióinak a modellezettnél magasabb felszámolási költségei, vagy egy korábbi esemény miatt kimerült és még fel nem töltött erőforrások miatt fedezze az előfinanszírozott forrásokat meghaladó, a stressztesztelési keretén keresztül szélsőséges, de valószínű forgatókönyvekkel kalibrált veszteségeket.</p> <p>b) A központi szerződő fél részéről az előfinanszírozott források feltöltésének szükségessége.</p> <p>c) A folyamat során felmerülő költségek, beleértve a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárást vagy a likviditási szükségletek kezelésével kapcsolatos költségeket is.</p>	<p>d) A garanciaalap szerkezetére, a többlépcsős veszteségfedezés szabályaira vagy az alkalmazandó elkülönítési szabályokra vonatkozó olyan jellemzők megléte, amelyek eltérő veszteségterjedési útvonalakat eredményeznének.</p> <p>e) Ha a különböző időközönként bekövetkező nemteljesítések, figyelembe véve a központi szerződő fél működési szabályait és a teljesítő klíringtagok lehetséges magatartását, eltérő hatással lehetnek a központi szerződő félre.</p> <p>f) A piac egészére kiterjedő likviditási problémák lehetősége, amelyek befolyásolják az önkéntes, piaci alapú eszközök gyors rendelkezésre állását.</p>	<p>g) A központi szerződő félnek kiindulópontként a stresszteszt-forgatókönyvek meglévő keretét kell használniuk, mivel azt már hozzá kellett igazítani az általa elszámolt termékekhez, és e keretnek átfogóan ki kell terjednie azokra az idioszinkratikus és rendszerszintű piaci sokkokra, amelyek stresszforrást jelenthetnek.</p> <p>h) A központi szerződő fél meglévő stresszteszt-forgatókönyveinek felhasználásával a központi szerződő félnek fordított stressztesztelési módszert kell alkalmaznia a forgatókönyvek bővítésére, a potenciális veszteségek számszerűsítésére és a lehetséges eredmények értékelésére.</p> <p>i) A fordított stresszteszt figyelembe veheti a következőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Kettőnél több nemteljesítés és a nemteljesítő szervezetek szélesebb köre; o A meglévő stresszteszt-forgatókönyvekben meghatározottaknál súlyosabb sokkok; o A portfóliók felszámolásából eredő megnövekedett költségek a piaci felszámolásból eredő nagyobb hatás miatt, vagy a pozícióknak a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárás során történő allokálásával kapcsolatos nehézségek miatt; o A stresszforrást forgatókönyvek alapjául szolgáló egyéb feltételezések, például a dekorrelációs kockázat súlyosságának növekedése.

<p>2. Pénzügyi veszteséget okozó nemteljesítési esemény a nemteljesítés kezelésére szolgáló olyan eljárással, amely (a központi szerződő fél helyreállítási tervében meghatározott) kötelező, szabályokon alapuló megállapodások alkalmazását teszi szükségessé a pozíciók közötti egyensúly helyreállításának érdekében</p> <p>(Ez a forgatókönyv azt a helyzetet kezeli, amikor a központi szerződő fél önkéntes, piaci alapú eszközökkel nem képes helyreállítani a pozíciók közötti egyensúlyt, és olyan kötelező, üzletszabályzatban meghatározott intézkedéseket tesz szükségessé, mint például a pénzüsszeg rendelkezésére bocsátására irányuló felhívások, a változó letétre alkalmazott levonások (haircut), a kényszerallokáció vagy a szerződések felbontása.)</p>	<p>a) Olyan lehetséges események, amelyek befolyásolhatják a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárást, ami nehézségekhez vezet a pozíciók közötti egyensúly helyreállításában, vagy növeli annak költségeit. Figyelembe kell venni a következőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> o A klíringtagoknak a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárással kapcsolatos kötelezettségeit; o Az aukciós portfóliók piacán a kockázatvállalási hajlandóság esetleges hiányát; o A piacra jutás esetleges nehézségét (pl. a piac likviditása miatt) vagy az elszámolt pozíciók, vagy a biztosíték, vagy mindkettő esetében. 	<p>b) Ha a probléma forrásától vagy körülményeitől függően lényeges különbség van a rendelkezésre álló helyreállítási intézkedések, az alkalmazási sorrend, veszteségviselési kötelezettség kiterjesztése vagy az érdekelt felekre gyakorolt hatás tekintetében.</p> <p>c) Olyan potenciális működési kockázati események, amelyek befolyásolhatják a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárást.</p>	<p>d) Megegyezik az 1. forgatókönyvtípussal, de modellezi a kötelező, szabályokon alapuló megállapodások hatását.</p>
--	---	---	--

<p>3. A központi szerződő felet kritikus funkcióinak ellátásában akadályozó nemteljesítésen kívüli esemény</p> <p>(Ez a forgatókönyv olyan nemteljesítésen kívüli eseménnyel foglalkozik, amely megakadályozza a központi szerződő felet a további szolgáltatásnyújtásban.)</p>	<p>a) Működési vagy olyan egyéb események, amelyek hátrányosan érinthetik a következőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Elszámolási tevékenységek (pl. a kereskedelmi novációt érintő tevékenységek); o Biztosítékkezelés (pl. biztosíték fogadása vagy visszaadása). 	<p>b) Ezeket milyen módon enyhítenék tartalékmegoldások.</p> <p>c) Miként érinthetik a klíringtagokat vagy a kapcsolódó pénzügyi piaci infrastruktúrákat.</p>	<p>d) Szakértői megítélés alkalmazása a zavar időtartamának és más pénzügyi piaci infrastruktúrák hatásának felméréséhez.</p> <p>e) Amikor egy ideje már fennáll a rendelkezésre nem állás esete, annak értékelése, hogy a rendes állapotba való visszatérés teljes mértékben lehetséges-e.</p> <p>f) Az olyan mérséklő eszközök hatékonysága, mint a tartalék fizetési rendszerek.</p>
--	---	---	--

<p>4. Pénzügyi veszteséget okozó nemteljesítésen kívüli esemény</p> <p>(Ez a forgatókönyv olyan pénzügyi veszteséget okozó nemteljesítésen kívüli eseményre vonatkozik, amely vélhetően a központi szerződő fél tőkeforrásainak jelentős részét kimeríti.)</p>	<p>a) Pénzügyi veszteségek, amelyek azonnali vagy késleltetett hatást gyakorolhatnak a központi szerződő félre vagy annak ügyfeleire az alábbiak miatt:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Befektetéssel összefüggő veszteségek; o Az értékpapír-letétkezelők vagy kiegyenlítő bankok fizetéseképtelenségéből eredő veszteségek; o A munkavállalók és/vagy harmadik felek által elkövetett csalás, lopás vagy egyéb kötelezettségszegés által okozott károk; o Kibertámadásokból eredő veszteségek; o Működési zavarokból vagy rendszerhibákból származó veszteségek; o Általános üzleti kockázat; o A központi szerződő félre alkalmazandó bármely egyéb, nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteség. 	<p>b) Amennyiben csoportszerkezet áll fenn a veszteségek fedezéséhez elérhető tőkerétegek vagy eszközök tekintetében, konkrét forgatókönyveket kell kidolgozni a csoportmegállapodások, szerződéses kötelezettségek, anyavállalati garanciák vagy egyéb releváns rendelkezések végrehajtásának lehetséges hiányosságaira vonatkozóan (a CCP RRR 9. cikkének (13) bekezdésével összhangban).</p> <p>c) Ha a veszteség forrásától vagy körülményeitől függően lényeges különbség van a rendelkezésre álló helyreállítási intézkedések, az alkalmazási sorrend, veszteségviselési kötelezettség kiterjesztése vagy az érdekelt felekre gyakorolt hatás tekintetében.</p> <p>d) Adott esetben a klíringtagok kötelezettségei a nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteség kockázatának meghatározott típusaira vonatkozó veszteségelosztás tekintetében.</p> <p>e) A harmadik fél általi finanszírozás bármely más típusa (pl. biztosítás), amely a potenciális finanszírozási hiányokat, késedelmeket vagy a kifizetések elmaradását mérlegeli.</p> <p>f) A központi szerződő fél feltőkésítésére szolgáló piaci alapú eszközök és azok várható megbízhatósága szélsőséges stresszhelyzetekben.</p>	<p>g) A nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségek különböző forrásai nagyon eltérőek, és eltérő megközelítéseket indokolhatnak.</p> <p>h) A központi szerződő fél szakértői megítélésével rendelkező forgatókönyv-elemzést is felhasználhat a nemteljesítésen kívüli eseményből eredő potenciális veszteségek becslésére a különböző kockázatforrásokból származtatott szélsőséges, de valószínű forgatókönyvek esetén.</p> <p>i) Előfordulhat, hogy a központi szerződő fél válságszimulációs és stressztesztelési gyakorlatot kíván alkalmazni annak értékelésére, hogy a nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségek teljes mértékű fedezésére és a központi szerződő fél feltőkésítésére vonatkozóan javasolt megközelítések átfogóak és hitelesek-e.</p>
---	---	--	--

<p>5. Likviditási hiányt okozó nemteljesítési esemény</p> <p>(Ez a forgatókönyv olyan pénzügyi veszteséget okozó nemteljesítésen kívüli eseményre vonatkozik, amely vélhetően a központi szerződő fél tőkeforrásainak jelentős részét kimeríti.)</p>	<p>a) Likviditási hiányok, amelyek abból adódhatnak, hogy kettőnél több klíringtag nem teljesít, a piaci sokkok magasabbak a központi szerződő fél stressztesztelési kerete által modellezettnél vagy a nemteljesítő portfólióinak felszámolási költségei magasabbak a modellezettnél.</p> <p>b) Működési finanszírozási likviditási szükségletek és ezen igények lehetséges növekedése a klíringtagok nemteljesítése miatt.</p>	<p>c) A szokásos üzletmenet likviditási keret részeként használt olyan eszközök megléte, amelyek rendelkezésre állása függ harmadik felektől, csoporthoz tartozó vállalkozásoktól vagy a pénzügyi piacokhoz való általános hozzáféréstől, és amelyek fizetési képtelensége jelentős hatást gyakorolna a központi szerződő fél likviditáskezelési képességére.</p>	<p>d) Likviditási fordított stresszteszt, amely az 1. forgatókönyvtípusnál ismertetett mennyiségi eszközök közül a potenciális likviditási szükségletek kiszámításához hasonló elveket alkalmaz.</p> <p>e) Olyan forgatókönyv-elemzés a likviditási kockázatkezelési keretben használt likviditási eszközök elégtelenségének hatásának értékelésére, mely függ a harmadik felektől, a csoporthoz tartozó vállalkozásoktól vagy a pénzügyi piacokhoz való általános hozzáféréstől.</p> <p>f) Pénzügyi piaci infrastruktúrákra, szolgáltatókra és összekapcsolt szervezetekre vonatkozó kockázatértékelés és forgatókönyv-elemzés.</p>
---	--	--	---

<p>6. Likviditási hiányt okozó nemteljesítésen kívüli esemény</p> <p>(Ez a forgatókönyv arra a helyzetre vonatkozik, amikor olyan nemteljesítésen kívüli esemény áll fenn, amely a szokásos likviditáskezelési eszközöket meghaladó likviditási hiányt okoz.)</p>	<p>a) A jelen ajánlás 2. pontjában megadott listán szereplő szervezet pénzügyi vagy működési okból történő esetleges fizetésképtelensége következtében keletkező likviditási hiányok, amelyek likviditási sokkot okoznak a központi szerződő félnek.</p> <p>b) Működési finanszírozási likviditási szükségletek és ezen igények lehetséges növekedése a jelen ajánlás 2. pontjában szereplő szervezetek fizetésképtelensége miatt.</p>	<p>c) A jelen ajánlás 2. pontjában megadott listán szereplő több olyan szervezet megléte, amelyek fizetésképtelensége jelentős likviditási hatást gyakorolna a központi szerződő félre.</p> <p>d) A szokásos üzletmenet likviditási keret részeként használt olyan eszközök megléte, amelyek rendelkezésre állása függ harmadik felektől, csoporthoz tartozó vállalkozásoktól vagy a pénzügyi piacokhoz való általános hozzáféréstől, és amelyek fizetésképtelensége jelentős hatást gyakorolna a központi szerződő fél likviditáskezelési képességére.</p> <p>e) A rendelkezésre álló helyreállítási intézkedések, az alkalmazási sorrend vagy az érdekelt felekre gyakorolt hatás különbségei, amelyek a likviditási hiányt okozó szervezet vagy esemény típusától függenek.</p>	<p>f) Likviditási fordított stresszteszt, amely az 1. forgatókönyvtípusnál ismertetett mennyiségi eszközök közül a potenciális likviditási szükségletek kiszámításához hasonló elveket alkalmaz (a fordított stressztesztek a nemteljesítő klíringtagok meghatározására vonatkozó elemeinek kivételével).</p> <p>g) Forgatókönyv-elemzés a likviditási kockázatkezelési keretben használt likviditási eszközök elégtelenségének hatásának értékelésére, mely függ harmadik felektől, a csoporthoz tartozó vállalkozásoktól vagy a pénzügyi piacokhoz való általános hozzáféréstől.</p> <p>h) Pénzügyi piaci infrastruktúrákra, szolgáltatókra és összekapcsolt szervezetekre vonatkozó kockázatértékelés és forgatókönyv-elemzés.</p>
--	--	---	--

<p>7. Egyidejűleg nemteljesítésből és nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségeket okozó esemény(ek)</p> <p>(Ez a forgatókönyv arra a helyzetre vonatkozik, amikor egyetlen eseményből vagy több, rövid időn belül bekövetkező eseményből fakadóan egyidejűleg nemteljesítésből és nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségek is előállnak.)</p>	<p>a) Miként alakulna a veszteségterjedés két útvonala (a nemteljesítésből eredő veszteségekre vonatkozó többlépcsős veszteségfedezésen, illetve a központi szerződő félnek a nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségekre szolgáló tőkájén keresztül), és esetlegesen miként közeledne egymáshoz.</p>	<p>b) Amennyiben vannak olyan konkrét szervezetek, amelyek a nemteljesítésből és a nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségeknek egyaránt jelentős forrásai, az e szervezeteket érintő nemteljesítési események hatásait elemző konkrét forgatókönyvek relevánsak lehetnek.</p> <p>c) Ha a nemteljesítésen kívüli eseményből eredő veszteségeket a klíringtagok viselnék, ami kihatna a veszteségterjedési útvonalra.</p> <p>d) Ha lényeges különbségek vannak a nemteljesítési és a nemteljesítésen kívüli események különböző kombinációi között a rendelkezésre álló eszközök, az eszközök használata, a veszteségek útvonalai vagy az érdekelt felekre gyakorolt hatás tekintetében.</p>	<p>e) Az 1., 2., 3. és 4. forgatókönyvtípus szerinti eszközkombinációk.</p>
---	--	--	--